

**Bruxelles, 10. listopada 2024.
(OR. en)**

14389/24

**Međuinstitucijski predmet:
2024/0248(CNS)**

**JAI 1487
FRONT 274
FREMP 389
SCHENGEN 45
AVIATION 135
IA 183
RELEX 1258**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	9. listopada 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 671 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izdavanju digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica i tehničkim standardima za njih

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 671 final.

Priloženo: COM(2024) 671 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 8.10.2024.
COM(2024) 671 final

2024/0248 (CNS)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

**o izdavanju digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica i tehničkim
standardima za njih**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2024) 671 final} - {SWD(2024) 672 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ predviđa se da građani Unije mogu ostvariti svoje pravo na slobodno kretanje i boravak koristeći se osobnim iskaznicama i putovnicama. Te su putne isprave fizičke isprave visoke razine sigurnosti koje se temelje na specifikacijama Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) i imaju beskontaktni nosač podataka (čip) koji sadržava biografske podatke, prikaz lica i dva otiska prstiju nositelja.

Kako bi se olakšala putovanja zrakoplovom, ICAO od 2016. radi na digitalizaciji putnih isprava. Na temelju tog rada izrađen je standard za digitalnu putnu vjerodajnicu koja se izrađuje na temelju osobnih podataka (osim otisaka prstiju) pohranjenih na čipu putne isprave. Digitalna putna vjerodajnica može se sigurno pohraniti, na primjer u mobilni telefon, za jednokratnu ili višekratnu upotrebu. Nositelji mogu svoju digitalnu putnu vjerodajnicu prije putovanja podijeliti s relevantnim dionicima, kao što su granična tijela i prijevoznici, uz pomoć sučelja kao što su mobilne aplikacije. Prva verzija ICAO-ova tehničkog standarda za digitalnu putnu vjerodajnicu² već je dovršena i testirana u pilot-projektima³.

Upotrebom podataka na beskontaktnom čipu fizičkih isprava za izradu digitalnih putnih vjerodajnica taj bi se tehnološki napredak u području putnih isprava iskoristio za lakše ostvarivanje prava na slobodno kretanje⁴. U kontekstu ovog Prijedloga „digitalna putna vjerodajnica” znači digitalni prikaz identiteta osobe koji se temelji na informacijama pohranjenima na čipu osobne iskaznice i čija se valjanost može sigurno i pouzdano provjeriti uz pomoć infrastrukture javnih ključeva tijela države članice koje je izdalo osobnu iskaznicu. Takva digitalna putna vjerodajnica trebala bi sadržavati iste osobne podatke, uključujući prikaz lica nositelja, kao i osobna iskaznica na temelju koje je izrađena, osim nositeljevih otisaka prstiju.

Digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na osobnim iskaznicama mogle bi građanima Unije olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje. S obzirom na to da građani Unije mogu prelaziti vanjske granice schengenskog područja sa svojim osobnim iskaznicama, te digitalne putne vjerodajnice omogućile bi im brži i jednostavniji prolazak graničnih kontrola.

U tu svrhu, ova je inicijativa popraćena prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju aplikacije za elektroničko podnošenje podataka o putovanjima („EU-ova digitalna

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

² Vidjeti ICAO, *Guiding Core Principles for the Development of Digital Travel Credential (DTC)* i *Digital Travel Credentials (DTC), Virtual Component Data Structure and PKI Mechanisms*, Technical report version 1.2, listopad 2020.

³ Vidjeti primjerice Raja Rajavartiolaitos, *Finland and Croatia are testing digital travel credentials in external border traffic in a DTC Pilot project*, 3.2.2023, dostupno na: https://raja.fi/-/suomi-ja-kroatia-kokeilevat-digitaalisen-matkustusasiakirjan-kayttoa-ulkorajaliikenteessa-dtc-pilottiprojektissa?languageId=en_US; Vlada Nizozemske, *Dutch participation in European DTC pilot*, 27.10.2023, dostupno na: <https://www.government.nl/documents/publications/2023/02/23/dtc>.

⁴ Za više informacija o prelasku vanjskih granica na područjima bez nadzora unutarnjih granica vidjeti COM(2024) 670 final.

aplikacija za putovanja”) i izmjeni uredbi (EU) 2016/399 i (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (EZ) br. 2252/2004 u pogledu korištenja digitalnih putnih vjerodajnica⁵. Tim se prijedlogom među ostalim uvodi digitalna putna vjerodajnica koja se temelji na putovnicama i utvrđuju se specifikacije za EU-ovu digitalnu aplikaciju za putovanja, mobilnu aplikaciju za izdavanje i podnošenje digitalnih putnih vjerodajnica radi prethodne provjere prije putovanja. Istovremenim donošenjem obaju prijedloga osigurava se usklađen razvoj osobnih iskaznica i putovnica, s obzirom na to da se obje vrste putnih isprava mogu koristiti za ostvarivanje prava na slobodno kretanje. Stoga bi građani Unije koji posjeduju osobnu iskaznicu trebali moći u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja izraditi i podnijeti digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na osobnim iskaznicama kao i kad koriste putovnice.

Kad postanu dostupne, digitalne putne vjerodajnice mogle bi olakšati i druge aspekte slobodnog kretanja, kao što je prijava pri nacionalnom tijelu radi stjecanja boravišta u drugoj državi članici, čime bi se moglo smanjiti administrativno opterećenje. U budućnosti bi moglo biti moguće ostvariti pravo na slobodno kretanje samo uz pomoć digitalne putne vjerodajnice, odnosno bez potrebe za fizičkom osobnom iskaznicom ili putovnicom. Naposljetku, vjerodostojna digitalna putna vjerodajnica mogla bi olakšati pristup sustavima elektroničke identifikacije i uslugama za koje je potrebna pouzdana identifikacija. To bi moglo pojednostavniti svakodnevni život građana Unije, uključujući one koji borave u državi članici različitoj od one čiji su državljani.

Industrija i nacionalne vlade već su počele proučavati kako bi se digitalne informacije o putovanjima mogle iskoristiti da se korisnicima pojednostave putovanja. Komisija smatra da bi na razini Unije trebalo utvrditi jedinstveni standard za digitalne putne vjerodajnice, kako je najavljeno u programu rada Komisije za 2023.,⁶ jer bi se tako: i. izbjegla fragmentacija; ii. osigurala usklađenost s vrijednostima Unije; i iii. zajamčilo da svi građani Unije mogu imati koristi od digitalnih putnih vjerodajnica. To bi Uniji omogućilo i da utječe na napredak u razvoju globalnih standarda i promiče svoje gospodarske interese i tehnološku stratešku autonomiju.

S obzirom na navedeno, cilj je ove inicijative uvesti digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na osobnim iskaznicama koje izdaju države članice i koje građani Unije mogu koristiti da bi ostvarili pravo na slobodno kretanje.

Da bi se postigla globalna interoperabilnost, tehničke specifikacije Unije za digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na osobnim iskaznicama trebale bi se temeljiti na ICAO-ovu standardu za digitalne putne vjerodajnice. Kako bi svi građani Unije koji posjeduju osobnu iskaznicu mogli dobiti digitalnu putnu vjerodajnicu, sve države članice koje izdaju osobne iskaznice trebale bi ih ponuditi svojim državljanima. Međutim, građani Unije ne bi trebali biti obvezni imati digitalnu putnu vjerodajnicu ako svoje pravo na slobodno kretanje žele ostvarivati samo uz pomoć fizičke osobne iskaznice ili putovnice.

Kako bi se potaknulo korištenje digitalnih putnih vjerodajnica, građani Unije trebali bi po primitku nove fizičke osobne iskaznice moći dobiti digitalnu putnu vjerodajnicu koja se temelji na osobnoj iskaznici. Digitalnu putnu vjerodajnicu trebali bi moći dobiti i ako već posjeduju valjanu osobnu iskaznicu, među ostalim tako da je izrade u mobilnoj aplikaciji.

⁵ COM(2024) 670 final.

⁶ COM(2022) 548 final.

Naposljetku, građani Unije trebali bi moći pohraniti digitalnu putnu vjerodajnicu u europsku lisnicu za digitalni identitet⁷.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Za potrebe ove inicijative osobne iskaznice koje izdaju države članice moraju biti u skladu sa standardom kojim se osigurava da te osobne iskaznice mogu služiti kao temelj za kreiranje digitalnih putnih vjerodajnica. Stoga se ova inicijativa temelji na relevantnim pravilima na razini Unije o osobnim iskaznicama i s njima je usklađena, a ta su pravila trenutačno sadržana u Uredbi (EU) 2019/1157 Europskog parlamenta i Vijeća⁸. Nakon što je Sud poništio Uredbu (EU) 2019/1157 u predmetu *Landeshauptstadt Wiesbaden*⁹, Komisija je 23. srpnja 2024. donijela prijedlog¹⁰ kojim se pokreće postupak za novu uredbu o standardima za osobne iskaznice.

Ovom se inicijativom ne mijenjaju materijalni uvjeti utvrđeni u Direktivi 2004/38/EZ o pravu građana Unije da se slobodno kreću i borave na državnom području država članica. Uvodi se digitalna putna vjerodajnica koja se temelji na osobnoj iskaznici kako bi se građanima Unije olakšalo ostvarivanje tog prava potpuno u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ova inicijativa i općenito uvođenje digitalnih putnih vjerodajnica u Uniji usko su povezani s tekućim radom na kreiranju europskog digitalnog identiteta i europske lisnice za digitalni identitet. Digitalne putne vjerodajnice trebale bi se moći pohraniti u europsku lisnicu za digitalni identitet uz digitalne vozačke dozvole, liječničke recepte i druge dokumente.

Ova je inicijativa povezana i sa strategijom Komisije „Digitalna Europa” iz 2020., čiji je cilj poduprijeti uvođenje tehnologije koja će ljudima znatno pojednostavniti svakodnevnicu. Inicijativom se podupire i „Digitalni kompas”, dio programa Unije „Digitalno desetljeće” kojim se promiče digitalizacija javnih usluga. Specifični cilj „Digitalnog kompasa” je da do kraja 2030. svi građani Unije imaju pristup digitalnoj identifikaciji¹¹. U Europskoj deklaraciji o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće¹² Komisija i suzakonodavci obvezali su se pobrinuti da se svim stanovnicima Unije ponudi pristupačan, siguran i pouzdan digitalni identitet na dobrovoljnoj osnovi. Prijedlog općenito pomaže u širenju korištenja digitalnih tehnologija.

Inicijativa je ujedno i odgovor na opći globalni trend digitalizacije i očekivanja putnika da postupci tijekom putovanja budu što brži i jednostavniji.

⁷ Utvrđeno u Uredbi (EU) 2024/1183 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostave europskog okvira za digitalni identitet (SL L, 2024/1183, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>).

⁸ Uredba (EU) 2019/1157 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i boravišnih isprava koje se izdaju građanima Unije i članovima njihovih obitelji koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje (SL L 188, 12.7.2019., str. 67., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1157/oj>).

⁹ Presuda od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251.

¹⁰ COM(2024) 316 final.

¹¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_hr

¹² SL C 23, 23.1.2023., str. 1.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Člankom 77. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Uniji se dodjeljuje nadležnost za donošenje odredbi o putovnicama, osobnim iskaznicama, boravišnim dozvolama ili bilo kojoj drugoj sličnoj ispravi čiji je cilj olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje i boravak na državnom području država članica, zajamčenog člankom 20. stavkom 2. točkom (a) UFEU-a¹³.

Cilj je ovog Prijedloga građanima Unije olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje u sigurnom okruženju tako što će im se omogućiti korištenje vjerodostojnih digitalnih putnih vjerodajnica koje se temelje na osobnim iskaznicama koje izdaju države članice. Ovaj je Prijedlog stoga neodvojivo povezan s pravilima o fizičkim osobnim iskaznicama. Ovaj Prijedlog stoga ima istu pravnu osnovu kao i Komisijin Prijedlog uredbe Vijeća o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i boravišnih isprava koje se izdaju građanima Unije i članovima njihovih obitelji koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje¹⁴.

U članku 77. stavku 3. UFEU-a predviđen je poseban zakonodavni postupak. O donošenju mjera u skladu s člankom 77. stavkom 3. UFEU-a Vijeće mora odlučiti jednoglasno nakon savjetovanja s Parlamentom.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Važeći pravni okvir Unije ne omogućuje primjenu digitalnih rješenja za ostvarivanje prava na slobodno kretanje. Zbog prirode problema i potrebe da se osigura interoperabilnost, države članice ne mogu same na djelotvoran način uvesti jedinstveni format na razini Unije za digitalne putne vjerodajnice na temelju osobnih iskaznica i stoga ne mogu olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje na temelju takvih digitalnih putnih vjerodajnica. Kad bi države članice uvele nacionalna rješenja, postojao bi rizik da ih druge države članice neće prihvatiti i dovela bi se u pitanje njihova usklađenost s pravom Unije kad se primjenjuju u kontekstu slobodnog kretanja.

Cilj je ovog Prijedloga građanima Unije olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje tako da im se omogući dobivanje i korištenje digitalnih putnih vjerodajnica na temelju njihovih nacionalnih osobnih iskaznica. Zbog opsega i očekivanih učinaka ti se ciljevi mogu učinkovito i djelotvorno ostvariti samo na razini Unije.

No ovim se Prijedlogom od država članica ne zahtijeva da uvedu osobne iskaznice ako one nisu predviđene njihovim nacionalnim pravom.

• Proporcionalnost

Ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje njegova cilja jer se njime iz temelja ne mijenjaju pravila i odredbe Direktive 2004/38/EZ ni one utvrđene u Komisijinu Prijedlogu uredbe Vijeća o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i boravišnih isprava koje se izdaju građanima Unije i članovima njihovih obitelji koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje¹⁵.

Osim toga, odluku o tome žele li posjedovati digitalnu putnu vjerodajnicu donosit će građani Unije. Oni koji se na to ne odluče i dalje će moći ostvariti pravo na slobodno kretanje samo uz pomoć svoje fizičke putovnice ili osobne iskaznice. Međutim, oni možda neće moći ostvariti

¹³ Presuda od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, t. 54.

¹⁴ COM(2024) 316 final.

¹⁵ COM(2024) 316 final.

koristi od nekih pojednostavnjenja kao i građani Unije koji imaju i digitalnu putnu vjerodajnicu.

Dodatna objašnjenja proporcionalnosti različitih opcija politike – uključujući one koje nisu zadržane – nalaze se u procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu¹⁶.

- **Odabir instrumenta**

Uredba je jedini pravni instrument kojim se osigurava izravna, trenutačna i zajednička provedba prava Unije u svim državama članicama.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Za pripremu ove inicijative i popratnog prijedloga¹⁷ proveden je niz savjetovanja s dionicima, uključujući tijela država članica, agencije Unije, predstavnike industrije, opću javnost i međunarodne organizacije koje se bave međunarodnim putovanjima. U okviru procjene učinka organizirano je javno savjetovanje¹⁸. Provedeno je i posebno istraživanje Eurobarometra kako bi se prikupila dodatna mišljenja građana Unije o korištenju digitalnih putnih vjerodajnica za prekogranična putovanja¹⁹. Većina dionika s kojima je provedeno savjetovanje podržalo je inicijativu i istaknulo da će uvođenje digitalnih putnih vjerodajnica donijeti koristi i pojednostavniti postupke i za i nacionalna tijela i za putnike.

Komisija je u pripremi ove inicijative uzela u obzir povratne informacije dobivene u okviru savjetovanja. Na primjer, inicijativom se predviđa da korištenje digitalnih putnih vjerodajnica za putnike bude dobrovoljno (a ne obvezno) i predlaže se jedinstveni tehnički standard za sve digitalne putne vjerodajnice u Uniji.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Za potrebe pripreme procjene učinka Komisija je naručila vanjsku studiju o inicijativi Unije o digitalizaciji putnih isprava i olakšavanju putovanja kako bi osmislila opcije i procijenila njihove moguće učinke. U okviru studije provedeni su strateški razgovori, ciljane savjetovanja, detaljni razgovori i javno savjetovanje kako bi se prikupila stajališta i stručno znanje dionika.

Uz to tri države članice (Finska, Hrvatska i Nizozemska) provode pilot-projekte financirane sredstvima Unije za testiranje digitalnih putnih vjerodajnica za prekogranična putovanja. Dosadašnja iskustva i rezultati tih pilot-projekata uzeti su u obzir i uključeni u procjenu učinka i ovaj Prijedlog.

- **Procjena učinka**

Tijekom pripreme ove inicijative i popratnog prijedloga²⁰ Komisija je provela i procjenu učinka²¹. U procjeni učinka ocijenjene su tri opcije politike, pri čemu su sve mjere koje one uključuju zakonodavne jer iziskuju izmjenu ili dopunu postojećih propisa Unije o putnim

¹⁶ SWD(2024) 671 final.

¹⁷ COM(2024) 670 final.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13514-Travel-digitalising-travel-documents-to-make-travelling-easier/public-consultation_hr

¹⁹ [Posebno izvješće Eurobarometra 536](#) o digitalizaciji putnih isprava i olakšavanju putovanja.

²⁰ COM(2024) 670 final.

²¹ SWD(2024) 671 final.

ispravama i graničnim kontrolama. Stoga su pravno neobvezujuće mjere od početka isključene.

Sve opcije politike imale su nekoliko zajedničkih osnovnih elemenata, a to su: i. prijelazno razdoblje; ii. primjena postojećeg međunarodnog tehničkog standarda ICAO-a; iii. dobrovoljno korištenje digitalnih putnih vjerodajnica (kako je potvrđeno javnim savjetovanjem); i iv. središnje tehničko rješenje na razini Unije za izradu i podnošenje digitalnih putnih vjerodajnica.

Najveća je razlika među tim trima opcijama politike stupanj fleksibilnosti koju će države članice imati u vezi s: i. mogućnosti da građani dobiju digitalnu putnu vjerodajnicu (jer su neke države članice izričito zabranile pristup podacima na čipu putnih isprava); i ii. korištenjem digitalnih putnih vjerodajnica u kontekstu prekograničnih putovanja.

U nastavku su sažeto opisani samo aspekti koji su relevantni za ovaj Prijedlog.

Opcija politike 1 – države članice mogu putnicima omogućiti dobivanje digitalnih putnih vjerodajnica.

Opcija politike 2 – države članice obvezne su putnicima omogućiti dobivanje digitalnih putnih vjerodajnica.

Opcija politike 3 – države članice obvezne su putnicima omogućiti dobivanje digitalnih putnih vjerodajnica i utvrditi usklađen pristup njihovu korištenju u svim državama članicama.

Prema zaključcima procjene učinka najpoželjnija je bila opcija 3 u kombinaciji s odgovarajućim prijelaznim razdobljem. U okviru opcije 3 sve države članice izdavale bi digitalne putne vjerodajnice na temelju putnih isprava koje već izdaju. Građani Unije mogli bi koristiti digitalne putne vjerodajnice: i. u državama članicama koje odluče uvesti digitalne putne vjerodajnice u prijelaznom razdoblju; i ii. u svim tim državama članicama nakon prijelaznog razdoblja i kad bude spremno tehničko rješenje na razini Unije.

U okviru najpoželjnije opcije najbolje se mogu ostvariti sljedeći ciljevi: i. brže i jednostavnije ostvarivanje prava na slobodno kretanje; i ii. poštovanje strogih sigurnosnih standarda. To se prvenstveno može postići zbog toga što države članice imaju dvostruku obvezu da građanima omoguće da mogu dobiti digitalnu putnu vjerodajnicu i stvarno je koristiti tijekom putovanja. Očekuje se da će zbog ispunjavanja te dvostruke obveze ta opcija politike dovesti do najvišeg stupnja korištenja digitalnih putnih vjerodajnica. Najpoželjnija opcija omogućila bi svim državljanima Unije koji posjeduju kompatibilnu osobnu iskaznicu da na najdjelotvorniji način dobiju digitalnu putnu vjerodajnicu.

Standardizacija digitalnih putnih vjerodajnica koje se temelje na osobnim iskaznicama donijela bi i dodatne koristi, kao što je veća učinkovitost za prijevoznike (zračne, putničke, željezničke prijevoznike itd.), koji bi imali opciju integrirati te digitalne putne vjerodajnice u svoje radne procese. Uključivanjem digitalnih putnih vjerodajnica u europsku lisnicu za digitalni identitet u skladu s ovim Prijedlogom građanima Unije bi se omogućilo da ih koriste u dodatne svrhe.

Najpoželjnija opcija donekle ograničava države članice kad je riječ o izdavanju digitalnih putnih vjerodajnica, no to bi se kompenziralo očekivanim pozitivnim učinkom mjera. Konačne koristi ovisit će o tome u kojoj će se mjeri koristiti digitalne putne vjerodajnice. Procjena učinka sadržava dodatne informacije o troškovima, koristima i evaluacijama najpoželjnije opcije na temelju scenarija.

Od ove se inicijative ne očekuju znatni učinci na okoliš, posebno s obzirom na to da se ne očekuje da će inicijativa utjecati na opseg putovanja.

Odbor za nadzor regulative donio je 15. prosinca 2023. pozitivno mišljenje o procjeni učinka²², u kojem je preporučio da se u njoj jasnije navede razlika među koristima u smislu konkurentnosti i da se bolje procijene troškovi i koristi različitih opcija.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Pri pripremi ovog Prijedloga nisu utvrđeni nikakvi posebni učinci na mala i srednja poduzeća.

S obzirom na to da bi se ovim Prijedlogom uvele digitalne putne vjerodajnice na temelju osobnih iskaznica, on je u potpunosti u skladu s načelom „digitalizacija kao standard”.

- **Temeljna prava**

Ovaj Prijedlog ima pozitivan učinak na temeljno pravo građana EU-a na slobodno kretanje i boravak na temelju članka 45. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) jer se njime uvodi digitalna putna vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica kako bi se olakšalo ostvarivanje tog prava.

Za provedbu ovog Prijedloga bit će potrebna obrada osobnih podataka (uključujući biometrijske podatke, prije svega prikaz lica nositelja digitalne putne vjerodajnice). Obveza uključivanja prikaza lica u digitalnu putnu vjerodajnicu izdanu na temelju osobne iskaznice ograničenje je prava na poštovanje privatnog života i prava na zaštitu osobnih podataka²³. Ograničenja tih prava moraju biti propisana zakonom i moraju poštovati bit tih prava. Osim toga, u skladu s načelom proporcionalnosti takva ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava drugih osoba²⁴.

U tom se kontekstu ovim Prijedlogom predviđa primjena primjenjivog zakonodavstva Unije²⁵, posebno odredaba o zaštiti osobnih podataka u kontekstu fizičkih osobnih iskaznica²⁶. Stoga će se ograničenja, kao i uvjeti i područje primjene tih ograničenja, utvrditi u propisima Unije, prije svega u ovom Prijedlogu i predloženoj uredbi o osobnim iskaznicama²⁷. Obveza uključivanja prikaza lica nositelja ne ugrožava bitan sadržaj temeljnih prava propisanih člancima 7. i 8. Povelje, s obzirom na to da informacije dobivene putem prikaza lica same po sebi ne omogućavaju uvid u privatni i obiteljski život osoba o kojima je riječ²⁸.

Svrha je uključivanja prikaza lica na digitalnu putnu vjerodajnicu omogućiti pouzdanu identifikaciju nositelja vjerodajnice tako da se njegovo lice usporedi s prikazom lica na

²² SEC(2024) 670.

²³ Presuda od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, t. 73. – 74.

²⁴ Presuda od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, t. 76.

²⁵ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>) i Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

²⁶ COM(2024) 316 final.

²⁷ COM(2024) 316 final.

²⁸ Vidjeti i presudu od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, t. 80. – 81.

digitalnoj putnoj vjerodajnici kad je predoči, i to u cilju suzbijanja krivotvorenja isprava, što je cilj od općeg interesa koji priznaje Unija, kao što je potvrdio i Sud²⁹.

Uključivanje prikaza lica na digitalnu putnu vjerodajnicu primjereno je za postizanje cilja od općeg interesa, odnosno suzbijanja krivotvorenja isprava, jer omogućuje pouzdanu provjeru identiteta nositelja vjerodajnice, a time i smanjivanje rizika od prijevara.

To se ne dovodi u pitanje činjenicom da digitalne putne vjerodajnice, za razliku od fizičkih osobnih iskaznica, ne uključuju otiske prstiju nositelja, jer se digitalne putne vjerodajnice koriste u kombinaciji s fizičkom ispravom i nisu njezina zamjena. Ako nadležna tijela sumnjaju u vjerodostojnost digitalne putne vjerodajnice ili identitet nositelja, zadržavaju mogućnost upotrebe otisaka prstiju pohranjenih na čipu osobne iskaznice. Trenutačno ne postoje standardi za uključivanje otisaka prstiju na digitalnu putnu vjerodajnicu, a s obzirom na to da su otisci prstiju kriptografski zaštićeni, u svakom ih slučaju nije moguće uzeti s čipa osobne iskaznice.

Uključivanje prikaza lica nužno je i za postizanje cilja od općeg interesa. Bez prikaza lica digitalna putna vjerodajnica bi sadržavala samo biografske podatke nositelja (ime, datum rođenja itd.), a to nije pouzdan i učinkovit način identifikacije.

Osim toga, digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na ovom Prijedlogu neće sadržavati osobne podatke koji već nisu pohranjeni na čipu osobne iskaznice na temelju koje je vjerodajnica izdana. Zapravo će sadržavati manje osobnih podataka jer digitalna putna vjerodajnica ne sadržava otiske prstiju nositelja.

Kako je Sud već naveo u predmetu *Landeshauptstadt Wiesbaden* u vezi s fizičkim osobnim iskaznicama³⁰, ograničenja koja proizlaze iz uključivanja tih biometrijskih podataka – uzimajući u obzir prirodu podataka o kojima je riječ, prirodu i načine postupaka obrade kao i predviđene zaštitne mehanizme – nisu neproporcionalno velika u odnosu na važnost ciljeva koji se žele postići. Stoga treba smatrati da se takva mjera temelji na pravednoj ravnoteži između, s jedne strane, tih ciljeva i, s druge strane, temeljnih prava u pitanju. Slijedom toga, ograničenja ostvarivanja prava zajamčenih člancima 7. i 8. Povelje nisu protivna načelu proporcionalnosti.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne utječe na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija će u roku od pet godina od izrade prve digitalne putne vjerodajnice u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja provesti evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, dosljednosti i dodane vrijednosti EU-a ovog Prijedloga. Time će se osigurati da je dostupno dovoljno podataka o svim aspektima uredbe. Ta evaluacija se može provesti zajedno s evaluacijom predviđenom u popratnom prijedlogu³¹.

²⁹ Presuda od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, t. 87. i navedena sudska praksa.

³⁰ Presuda od 21. ožujka 2024., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, t. 106. – 125.

³¹ COM(2024) 670 final.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U članku 1. objašnjava se predmet Uredbe.

Članak 2. sadržava materijalna pravila o izradi digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica koje su države članice izdale svojim državljanima, kako je navedeno u članku 4. stavku 3. Direktive 2004/38/EZ, u formatu koji je u skladu s predloženom uredbom o fizičkim osobnim iskaznicama³².

Države članice trebale bi prilikom izdavanja novih osobnih iskaznica građanima na njihov zahtjev izdati i odgovarajuću digitalnu putnu vjerodajnicu. Nositelji kompatibilnih osobnih iskaznica trebali bi moći od države članice koja im je izdala osobnu iskaznicu i naknadno zatražiti odgovarajuću digitalnu putnu vjerodajnicu.

Uz to, nositelji osobne iskaznice trebali bi moći izraditi digitalnu putnu vjerodajnicu na temelju te iskaznice. Digitalna putna vjerodajnica trebala bi se moći izdati i na daljinu na način koji je raspoloživ podnositelju zahtjeva, na primjer preko mobilnog telefona koji može očitati beskontaktni čip osobne iskaznice zajedno s mobilnom aplikacijom.

Prije izdavanja digitalne putne vjerodajnice države članice trebale bi uspostaviti sustav za potvrđivanje vjerodostojnosti i cjelovitosti čipa osobne iskaznice i uspoređivanje prikaza lica osobe koja želi izraditi digitalnu putnu vjerodajnicu s prikazom lica pohranjenim na čipu. Time bi se osiguralo da digitalnu putnu vjerodajnicu izrađuje osoba kojoj je izdana osobna iskaznica.

Nositelji osobne iskaznice trebali bi moći sami izraditi digitalnu putnu vjerodajnicu u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja; za koju su odredbe utvrđene u pratećem prijedlogu³³. Ta će aplikacija omogućiti izradu digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica, s obzirom na to da će se na njih primjenjivati isti tehnički standardi kao i na digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na putovnicama.

Digitalna putna vjerodajnica trebala bi sadržavati iste osobne podatke, uključujući prikaz lica nositelja, kao i osobna iskaznica na kojoj se temelji, osim otisaka prstiju nositelja, koji ne bi trebali biti uključeni na digitalnu putnu vjerodajnicu.

Nositelji digitalne putne vjerodajnice trebali bi je moći pohraniti u europsku lisnicu za digitalni identitet.

Osim toga, tim se člankom Komisija ovlašćuje da provedbenim aktom odredi najkasniji datum do kojeg države članice moraju omogućiti izradu digitalnih putnih vjerodajnica u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja. Cilj je tog ovlašćivanja osigurati da će se pravni zahtjev za omogućivanje izrade digitalnih putnih vjerodajnica u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja početi primjenjivati tek nakon što ta aplikacija počne s radom.

U članku 3. utvrđuje se da su države članice obvezne imenovati kontaktne točke za provedbu Uredbe. To mogu biti iste kontaktne točke kao i one imenovane za provedbu predložene uredbe o fizičkim osobnim iskaznicama³⁴.

Člankom 4. predviđa se da se na obradu osobnih podataka na temelju ove Uredbe uz općenito primjenjivi pravni okvir Unije o zaštiti podataka treba primjenjivati i poseban okvir za zaštitu podataka predložene uredbe o osobnim iskaznicama³⁵. Zaseban okvir za zaštitu podataka nije

³² COM(2024) 316 final.

³³ COM(2024) 670 final.

³⁴ COM(2024) 316 final.

³⁵ COM(2024) 316 final.

potreban jer digitalne putne vjerodajnice koje se uvode ovom Uredbom sadržavaju iste osobne podatke kao i fizičke osobne iskaznice, osim otisaka prstiju nositelja, i namijenjene su upotrebi u iste svrhe.

Člankom 5. Komisija se ovlašćuje za utvrđivanje potrebnih tehničkih specifikacija, postupaka i uvjeta za digitalne putne vjerodajnice izdane na temelju osobnih iskaznica, među ostalim u vezi s njihovim sljedećim značajkama: i. shemom podataka i formatom; ii. postupcima izdavanja i otkrivanja podataka; iii. valjanošću; iv. modelom povjerenja; v. autentifikacijom i validacijom; i vi. opozivom.

Te bi se tehničke specifikacije trebale, u mjeri u kojoj je to moguće, temeljiti na relevantnim međunarodnim standardima i praksi dogovorenima na razini ICAO-a kako bi se osigurao dosljedan pristup na međunarodnoj razini i globalna interoperabilnost digitalnih putnih vjerodajnica.

Tehničkim specifikacijama nastojat će se osigurati i da se digitalne putne vjerodajnice mogu pohraniti u europsku lisnicu za digitalni identitet.

Članak 6. sadržava pravila o odboru koji je zadužen za pružanje potpore Komisiji pri provedbi Uredbe.

Kao nadležni odbor imenovan je Odbor za jedinstveni obrazac za vize³⁶, uspostavljen člankom 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95³⁷, s obzirom na to da je on nadležan i za pomaganje Komisiji u vezi s predloženom uredbom o fizičkim osobnim iskaznicama³⁸.

U članku 7. utvrđuje se da Komisija treba provesti evaluaciju Uredbe i o njoj podnijeti izvješće u roku od pet godina od datuma na koji države članice moraju omogućiti izradu digitalnih putnih vjerodajnica u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja u skladu s provedbenim aktom koji se donosi u skladu s člankom 2. Ta će se evaluacija provesti prema Komisijinim smjernicama za bolju regulativu³⁹ i u skladu s točkama 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva⁴⁰. Da bi mogla izdati takvo izvješće, Komisiji će trebati doprinos država članica i relevantnih agencija Unije.

Članak 8. sadržava pravila o stupanju na snagu i primjeni Uredbe. Njime se predviđa da države članice moraju početi izdavati digitalne putne vjerodajnice na temelju osobnih iskaznica bez korištenja EU-ove digitalne aplikacije za putovanja 12 mjeseci nakon donošenja potrebnih tehničkih specifikacija iz članka 5. Izrada digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja postat će moguća kasnije, i to tek nakon što Komisija donese provedbeni akt iz članka 2.

³⁶ <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C20800/consult?lang=hr>

³⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

³⁸ COM(2024) 316 final.

³⁹ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en

⁴⁰ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstiti/2016/512/oj).

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA**o izdavanju digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica i tehničkim standardima za njih**

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta¹,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U skladu s Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća² fizičke osobne iskaznice i putovnice su isprave koje građanima Unije omogućuju ostvarivanje prava na slobodno kretanje i boravak.
- (2) Kako bi se povećala pouzdanost i prihvaćanje osobnih iskaznica koje države članice izdaju svojim građanima i boravišnih isprava koje države članice izdaju građanima Unije i njihovim obiteljima te tako olakšalo ostvarivanje prava na slobodno kretanje, Uredbom Vijeća (EU) XXXX/XXXX³ [COM(2024) 316 final] jačaju se sigurnosni standardi primjenjivi na te osobne iskaznice i boravišne isprave. Za osobne iskaznice tom se uredbom utvrđuju sigurnosni standardi, format i specifikacije s kojima ti fizički dokumenti moraju biti usklađeni.
- (3) Kako bi se olakšalo ostvarivanje prava na slobodno kretanje i boravak, na razini Unije trebalo bi utvrditi pravila za izradu digitalnih putnih vjerodajnica koje se temelje na osobnim iskaznicama, a koje su u osnovi digitalni prikaz identiteta osobe dobiven iz informacija pohranjenih na nosaču podataka osobne iskaznice, čija se valjanost može provjeriti uz pomoć infrastrukture javnih ključeva tijela koje je izdalo osobnu iskaznicu. Time se ujedno izbjegava uvođenje nekompatibilnih standarda u Uniji i

¹ SL C [...], [...], str. [...].

² Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

³ Uredba Vijeća (EU) XXXX/XXXX od [...] o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i boravišnih isprava koje se izdaju građanima Unije i članovima njihovih obitelji koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje (SL L [...], [...], str. [...], ELI: [...]).

osigurava da svi građani Unije koji posjeduju osobnu iskaznicu mogu, ako to žele, dobiti digitalnu putnu vjerodajnicu.

- (4) Ako ostvarivanje prava na slobodno kretanje podrazumijeva putovanje u drugu državu članicu, upotreba digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobne iskaznice mogla bi ubrzati primjenjive provjere. Stoga bi građani Unije trebali imati pravo dobiti i koristiti digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na njihovim osobnim iskaznicama. Međutim, ne bi trebali biti obvezni posjedovati digitalnu putnu vjerodajnicu niti koristiti je nakon što je dobiju.
- (5) Kako bi se građanima Unije olakšalo dobivanje digitalne putne vjerodajnice, države članice trebale bi im na njihov zahtjev prilikom izdavanja osobne iskaznice izdati i odgovarajuću digitalnu putnu vjerodajnicu na temelju usklađenih specifikacija Unije.
- (6) Osim toga, s obzirom na to da neki građani Unije prilikom izrade nove osobne iskaznice možda neće zatražiti i digitalnu putnu vjerodajnicu, države članice trebale bi nositeljima osobnih iskaznica koje su izdale u formatu koji ispunjava uvjete Uredbe (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] ponuditi mogućnost da odgovarajuću digitalnu putnu vjerodajnicu izrade naknadno, među ostalim na daljinu preko uređaja kao što su mobilni telefoni koji mogu očitati nosač podataka osobne iskaznice i imaju odgovarajuću mobilnu aplikaciju.
- (7) Kad se digitalna putna vjerodajnica izrađuje na daljinu, države članice trebale bi osigurati, odgovarajućom konfiguracijom potrebnog softverskog rješenja, da su vjerodostojnost i cjelovitost nosača podataka fizičke osobne iskaznice provjereni i da prikaz lica osobe koja želi izraditi digitalnu putnu vjerodajnicu odgovara prikazu lica koji je pohranjen na nosač podataka prije kreiranja vjerodajnice. Time se osigurava da digitalnu putnu vjerodajnicu izrađuje isključivo osoba kojoj je izdana osobna iskaznica.
- (8) Budući da će EU-ova digitalna aplikacija za putovanja, za koju su odredbe utvrđene u Uredbi (EU) XXXX/XXXX Europskog parlamenta i Vijeća⁴ [COM(2024) 670 final], omogućiti izradu digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica koje ispunjavaju uvjete Uredbe (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], građani Unije koji posjeduju takve osobne iskaznice trebali bi moći u toj aplikaciji na daljinu izraditi odgovarajuću digitalnu putnu vjerodajnicu.
- (9) Digitalne putne vjerodajnice trebale bi se moći pohraniti i u europske lisnice za digitalni identitet izdane u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁵.
- (10) Budući da se temelje na osobnim iskaznicama, digitalne putne vjerodajnice trebale bi sadržavati iste osobne podatke, uključujući prikaz lica. Uključivanje biometrijskih podataka, prije svega prikaza lica, na digitalnu putnu vjerodajnicu trebalo bi omogućiti pouzdanu identifikaciju nositelja te vjerodajnice tako da se njegovo lice usporedi s prikazom lica na digitalnoj putnoj vjerodajnici kad nositelj predoči vjerodajnicu, a time se suzbija i krivotvorenje isprava. Kao što je potvrdio Sud, suzbijanje

⁴ Uredba (EU) XXXX/XXXX Europskog parlamenta i Vijeća od [...] o uvođenju aplikacije za elektroničko podnošenje podataka o putovanjima („EU-ova digitalna aplikacija za putovanja”) i izmjeni uredbi (EU) 2016/399 i (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (EZ) br. 2252/2004 u pogledu korištenja digitalnih putnih vjerodajnica (SL L [...], [...], str. [...], ELI: [...]).

⁵ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu (SL L 257, 28.8.2014., str. 73., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

krivotvorenja isprava, što među ostalim uključuje borbu protiv izrade lažnih isprava i korištenja tuđih važećih isprava, cilj je od općeg interesa koji priznaje Unija.

- (11) Međutim, digitalne putne vjerodajnice ne bi trebale uključivati otiske prstiju nositelja, koji se nalaze na nosaču podataka na osobnim iskaznicama da bi se suzbilo krivotvorenje isprava. Trenutačno ne postoje standardi za njihovo uključivanje na digitalne putne vjerodajnice, a s obzirom na to da su otisci prstiju kriptografski zaštićeni, u svakom ih slučaju nije moguće uzeti s nosača podataka na osobnoj iskaznici. Iako digitalne putne vjerodajnice ne uključuju otiske prstiju, zaštita od neovlaštene upotrebe osobnih iskaznica nije umanjena jer se digitalne putne vjerodajnice koriste u kombinaciji s fizičkim osobnim iskaznicama, a nisu njihova zamjena. Ako nadležna tijela sumnjaju u vjerodostojnost digitalne putne vjerodajnice ili identitet nositelja, zadržavaju mogućnost upotrebe otisaka prstiju pohranjenih na nosaču podataka osobne iskaznice.
- (12) Kako bi se potaknulo korištenje digitalnih putnih vjerodajnica, i ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica za određivanje naknada za izdavanje osobnih iskaznica, izdavanje digitalnih putnih vjerodajnica trebalo bi biti besplatno.
- (13) Države članice trebale bi razmjenjivati informacije potrebne za provjeru vjerodostojnosti i valjanosti digitalnih putnih vjerodajnica.
- (14) S obzirom na to da digitalna putna vjerodajnica izdana u skladu s ovom Uredbom sadržava informacije s nosača podataka osobne iskaznice nositelja, njezino izdavanje trebalo bi olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje i boravak osobama koje posjeduju tu ispravu, među ostalim u kontekstu ulaska na državno područje države članice.
- (15) Na osobne podatke koji će se obrađivati u kontekstu primjene ove Uredbe primjenjuje se Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁶. Budući da digitalne putne vjerodajnice koje se uvode ovom Uredbom sadržavaju iste osobne podatke kao i osobne iskaznice, osim otisaka prstiju nositelja, i koriste se u iste svrhe, posebna pravila iz Uredbe (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] o zaštiti osobnih podataka trebala bi se primjenjivati i na digitalne putne vjerodajnice obuhvaćene ovom Uredbom.
- (16) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti izdavanja i izrade digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobne iskaznice, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje tehničkih specifikacija, postupaka i uvjeta, među ostalim u pogledu postupaka njihova izdavanja, njihove valjanosti, autentifikacije, validacije i opoziva. Komisiji bi temelji za izradu tehničkih specifikacija za digitalne putne vjerodajnice trebali biti, u mjeri u kojoj je to moguće, relevantni međunarodni standardi i prakse o kojima je postignut dogovor na razini Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva, kako bi se osigurao dosljedan pristup na međunarodnoj razini i globalna interoperabilnost digitalnih putnih vjerodajnica. Komisija bi također trebala osigurati pristupačnost za osobe s invaliditetom u skladu zahtjevima za pristupačnost na temelju prava Unije. Komisiji bi uz to trebalo dodijeliti provedbene ovlasti kako bi potvrdila da je u EU-ovoj digitalnoj aplikaciji za putovanja, za koju su odredbe utvrđene u Uredbi (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final], tehnički moguće

⁶ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

izraditi digitalnu putnu vjerodajnicu koja se temelji na osobnoj iskaznici i u skladu s tim odredila najkasniji datum od kojeg bi države članice trebale omogućiti izradu digitalnih putnih vjerodajnica koje se temelje na osobnim iskaznicama u toj aplikaciji. Te bi provedbene ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁷.

- (17) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest olakšavanje ostvarivanja prava na slobodno kretanje uvođenjem digitalnih putnih vjerodajnica koje se temelje na osobnim iskaznicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (18) U skladu s točkama 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva⁸ Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe kako bi procijenila njezine stvarne učinke i potrebu za dodatnim mjerama.
- (19) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (20) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.] ILI [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]
- (21) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (Povelja), uključujući pravo na slobodno kretanje i na zaštitu osobnih podataka. Pri provedbi ove Uredbe države članice trebale bi poštovati Povelju.
- (22) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ te je on dao mišljenje XXXX¹⁰,

⁷ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁸ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj).

⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹⁰ SL C [...], [...], str. [...].

*Članak 1.
Predmet*

Ovom se Uredbom utvrđuje okvir za izdavanje i izradu digitalnih putnih vjerodajnica na temelju osobnih iskaznica koje države članice izdaju građanima Unije u skladu s uvjetima utvrđenima u Uredbi (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] kako bi se građanima Unije koji posjeduju takve digitalne putne vjerodajnice olakšalo ostvarivanje prava iz članka 20. stavka 2. točke (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

*Članak 2.
Digitalne putne vjerodajnice*

1. Kad osoba podnese zahtjev za izdavanje osobne iskaznice, uz osobnu iskaznicu koju izdaje država članica izdaje se i digitalna putna vjerodajnica.
2. Na zahtjev nositelja osobne iskaznice izdane u skladu s uvjetima iz Uredbe (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], država članica koja je izdala tu osobnu iskaznicu izdaje digitalnu putnu vjerodajnicu.
3. Države članice nositeljima osobnih iskaznica koje su izdale u skladu s uvjetima iz Uredbe (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] daju mogućnost da digitalnu putnu vjerodajnicu izrade na daljinu. Nositelji za to mogu koristiti EU-ovu digitalnu aplikaciju za putovanja, za koju su odredbe utvrđene u Uredbi (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final]. Nositeljima se omogućuje da pristupe dijelovima nosača podataka na osobnoj iskaznici koji su potrebni za izradu digitalne putne vjerodajnice.
Prije izrade digitalne putne vjerodajnice, države članice moraju osigurati da su cjelovitost i vjerodostojnost nosača podataka na osobnoj iskaznici provjereni i da prikaz lica osobe koja želi izraditi digitalnu putnu vjerodajnicu odgovara prikazu lica pohranjenom na nosaču podataka.
4. Digitalne putne vjerodajnice izdane ili izrađene u skladu s ovim člankom:
 - (a) temelje se na tehničkim specifikacijama donesenima u skladu s člankom 5.;
 - (b) izdaju se u formatu koji omogućuje da se pohrane u europsku lisnicu za digitalni identitet izdanu u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014;
 - (c) izdaju se besplatno;
 - (d) sadržavaju iste osobne podatke, uključujući prikaz lica, kao i osobna iskaznica na temelju koje su izdane ili izrađene.Za potrebe točke (d) digitalne putne vjerodajnice izdane ili izrađene u skladu s ovim člankom ne uključuju otiske prstiju nositelja.
5. Države članice omogućuju autentifikaciju i validaciju digitalnih putnih vjerodajnica u skladu s tehničkim specifikacijama donesenima na temelju članka 5.
6. Nakon što Komisija potvrdi da je tehnički moguće izraditi digitalne putne vjerodajnice koje se temelje na osobnim iskaznicama izdanim u skladu s uvjetima utvrđenima u Uredbi (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] uz pomoć EU-ove digitalne aplikacije za putovanja, za koju su odredbe utvrđene u Uredbi (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final], države članice omogućuju izradu digitalnih putnih vjerodajnica u skladu sa stavkom 3. ovog članka najkasnije od datuma koji

Komisija odredi provedbenim aktom. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 6. stavka 2.

Članak 3. Kontaktna točka

Svaka država članica imenuje jedno nadležno tijelo kao kontaktnu točku za provedbu ove Uredbe. Svaka država članica naziv tog tijela priopćuje Komisiji i ostalim državama članicama. Ako država članica promijeni svoje imenovano tijelo, o tome obavješćuje Komisiju i ostale države članice.

Članak 4. Zaštita osobnih podataka

Osobni podaci pohranjeni na digitalnim putnim vjerodajnicama izdanima ili izrađenima u skladu s člankom 2. obrađuju se u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final].

Članak 5. Tehničke specifikacije, postupci i uvjeti

Komisija provedbenim aktima utvrđuje tehničke specifikacije, postupke i uvjete za digitalne putne vjerodajnice izdane ili izrađene na temelju osobnih iskaznica, a posebno u vezi s njihovim sljedećim značajkama:

- (a) shemom podataka i formatom;
- (b) postupcima izdavanja i otkrivanja podataka;
- (c) valjanošću;
- (d) modelom povjerenja;
- (e) autentifikacijom i validacijom;
- (f) opozivom.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 6. stavka 2.

Komisija prilikom donošenja tih tehničkih specifikacija uzima u obzir zahtjeve za pristupačnost u skladu s pravom Unije.

Članak 6. Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor osnovan člankom 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95¹¹. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

¹¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

*Članak 7.
Evaluacija*

Komisija pet godina nakon donošenja provedbenog akta iz članka 2. stavka 6. provodi evaluaciju ove Uredbe i Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o glavnim nalazima.

Države članice i relevantne agencije Unije Komisiji dostavljaju sve informacije potrebne za pripremu tog izvješća.

*Članak 8.
Stupanje na snagu*

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 2. stavak 1. i članak 2. stavak 2. primjenjuju se 12 mjeseci nakon stupanja na snagu tehničkih specifikacija, postupaka i uvjeta iz članka 5.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu,

*Za Vijeće
Predsjednik*